

Kesintinin sebebi ABD ambargosu

Aydınlık'a konuşan İranlı kaynaklar enerji altyapısına yatırım yaparak Türkiye'ye gaz arzını artırmak istediklerini ancak ABD ambargosu yüzünden bunu yapamadıklarını belirtti

İRAN'daki soğuk hava Türkiye'ye gaz tedarikini etkiledi. Doğal gaz akışında planlanan on günlük kesinti imalat sanayisini alarm seviyesine geçirdi. Ankara'daki enerji ve sanayi bürokrasisi ile iş dünyasının, kesintinin etkilerini en aza indirmek için yoğun bir çalışma içerisine girdiği öğrenildi.

» RECEP ERÇİN'in haberi 6'da

"İran Enerji Haber Ajansı Shana, hacim bilgisi vermeden ülkenin ulusal gaz şirketinden Türkiye'ye gaz akışının yeniden başladığını bildirdi."

Sanayi alarm verdi İmalat gaz kesmesin

Geçen yılki kısa süreli kapanma döneminin ardından, kasım ve aralıkta kur şoklarına rağmen imalat **sanayii** faaliyetlerini sürdürdü, ihracatını artırdı. Yıl başındaki enerji zamlarının üzerine doğal gazda on günlük kısıntı **sanayiye** alarma geçirdi

Recep Erçin

TÜRKİYE'nin İran'dan sağladığı doğal gaz akışında planlanan on günlük kesinti imalat **sanayisini** alarm seviyesine geçirdi. Önceliğin hanelere verileceği belirtilirken **sanayi** ve doğal gaz çevrim santrallerine aktarılan gazın yüzde 40 oranında azaltılacağı ifade ediliyor. Aydınlik'ın edindiği bilgilere göre Ankara'daki enerji ve **sanayi** bürokrasisi ile iş dünyası kesintinin etkilerinin en aza indirmek için yoğun bir çalışma içerisinde girdi. İran tarafı ile de görüşmeler yapıldığı bildirildi. Amaç on günlük enerji tedarigi sorununun üretimde de kesintiye yol açmadan atlatılması. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI Aralık 2021 verilerine göre imalat **sanayisinde** faaliyetler geçen yılki kısa dönemli Kovid kapanmasından bu yana son yedi aydır aralıksız artıyordu.

SORUMLU ABD AMBARGOSU

Aydınlik'ın İranlı kaynaklarından edindiği bilgilere göre komşuda da bizde olduğu gibi aşırı soğuk hakim. Normalde İran'ın belli sınırlı bölgeleri dışında kış aylarında çok sert bir soğuk yaşanmıyor. Ancak bundan 2-3 yıl öncekine benzer bir durum söz konusu. Özellikle başkent Tahran hiç alışık olmadığı bir sert hava dalgasının etkisi altında. Bu nedenle İran'ın kendi şehirlerine gaz tedarigine öncelik vermesi gibi bir durum söz konusu. İranlı kaynaklarımız ayrıca ülkenin enerji altyapısına yatırım yaparak doğal gaz arzını artırmak istediğini ancak ABD ambargosu yüzünden bunu yapamadığını belirtiyorlar. Yıllardır süren ABD ambargosu

sunun bir ülke ve komşularına olan olumsuz etkisi bu tür kriz durumlarında çok daha belirginleşiyor.

YÜZDE 40 FAZLA DEĞİL Mİ?

Tera Yatırım Başekonomisti Enver Erkan, gaz kesintisine yönelik geçtiği yazılı notta, "İran'dan yapılan doğal gaz ithalatının, toplam gaz ithalatının yüzde 10'una denk geldiğini düşünecek olursak; **sanayiye** yansıtılan gaz kısıntısının oldukça fazla olduğu görülmektedir. Normalde, Türkiye'nin toplam gaz arzında sadece İran kaynaklı bir kesintinin etkileri sınırlı olacakken, **sanayide** yüzde 40 kesintiye varan bu fatura, üretimde yavaşlamaya neden olacağı gibi toplam maliyetler tarafında ek bir baskı getirebilir. Enerji maliyetlerindeki sıkıntı ise büyük ölçüde kurdaki yükseklikten ileri gelmektedir. Enerji girdisi teminindeki eksiklik, endüstriyel üretimi de yavaşlatabileceği için nihai mal arzında da azalma yaşanabilir ve piyasada mal bulmanın zorlaşması fiyatların artmasına neden olabilir." ifadelerine yer verdi.

'TÜM DENGELERİ BOZACAK'

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan önceki gün konuyla ilgili yazılı bir açıklama yaparak, sorunun en kısa sürede çözüme kavuşturulacağına inandıklarını ifade etmişti. Ege Bölgesi **Sanayi Odası** (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, **sanayide** kullanılan doğal gazda gerçekleşeceği açıklanan kesintinin üreticinin maliyetlerini artıracığını, reel sektörde tüm dengeleri bozacağını ve nihai ürün fiyatlarının artmasına neden olacağını söyledi.

İran'dan tarafından yaşanacak on günlük

kesinti havaların en soğuk olduğu ve tüketimin zirve yaptığı döneme denk geldi. Türkiye geçen dönemde, Azerbaycan ile TANAP ve Rusya ile de TürkAkım 1 ve 2 projelerini hayata geçirdi. Ancak spot piyasada gaz fiyatlarının çok yüksek olması yüzünden Türkiye henüz iki ülke ile de kontratlarını yenilemedi. Bunun nedeni dünyadaki doğal gaz fiyatlarındaki zirveler nedeniyle eski kontratların çok çok üzerinde bir fiyat talep edilmesi. Haliyle Türkiye, hem kendi doğal gaz kaynaklarını sisteme katarak pazarlık gücü elde edene ve fiyatlar normalleşene kadar pazarlık masasına oturmak istemiyor.

EVLERİ JEOTERMALLE İSİTALIM

Doğal gaz kömüre göre çok daha az karbon salımlarına neden olan bir enerji kaynağı olsa da tamamen dışa bağımlı olduğumuz bu kaynağa bu derece bağımlı bir enerji politikası izlenmesinin dönem dönem acı faturaları oluyor. 2022 kışı da Türkiye'nin bu faturayı ağır ödeyeceği dönemlerden olacak. Önceki yıllarda gaz arzının yüksek olması nedeniyle bu enerji kalemine dayalı elektrik üretim santralleri kuruldu. Gaz fiyatları artınca santrallerin maliyeti ağır oldu. Oysa Türkiye'nin geniş jeotermal yatakları var. Özellikle bu kaynağın bulunduğu bölgelerde bina ısıtmalarının jeotermalle yapılması sayesinde ciddi bir doğal gaz talebinin önüne geçilebilir. Buna rağmen jeotermal kaynağa sahip illerdeki birçok belediyenin doğal gaz ile ısıtmaya yatırım yaptığı görülüyor. Ülke kaynakları yerli ve milli enerji yerine ithal bir enerji kalemi için harcanyor. 3 Ekim 2021'de kaleme aldığımız "Enerji faturasını jeotermalle düşürelim" başlıklı haberimizde bu konuya işaret etmiştik.